

Suomen Romaniyhdistys ry
Finitiko Romanengo Sankiba • Finlands Romaniförening ry

Viite: Kirjallinen kuuleminen 11.8.2023

Suomen Romaniyhdistys ry kiittää mahdollisuudesta osallistua hallituksen valmistelevaan tiedonantoon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa.

1. Mitkä ovat mielestänne Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?

Tavoite 3: Vahvistetaan viranomaisten yhdenvertaisuusosaamista eri tasoilla

Tavoite 5: Jatketaan hyvien väestösuhteiden politiikan kehittämistä ja varmistetaan turvallinen arki kaikille

Tavoite 8: Kehitetään rasismiin liittyvää tutkimusta ja tiedonkeruuta

2. Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?

- Kehitetään saavutettavampia kuulemisen rakenteita ja keinoja, joiden avulla varmistetaan syrjinnän vaarassa olevien ryhmien vaikuttamismahdollisuudet (toimenpide 18)
- Työelämän monimuotoisuutta lisätään suunnitelmallisesti ja rekrytointisyrjinnän torjunnan keinoja vahvistetaan (toimenpiteet 19-26)
- Edistetään syrjimättömyyttä lainvalvonnassa ja vahvistetaan lainvalvontaviranomaisten kykyä tunnistaa viharikokset ja puuttua niihin (toimenpiteet 27-29)
- Parannetaan kansalaisyhteiskunnan rahoitusmahdollisuuksia rasismiin vastaisessa työssä kansallisten ja EU-rahoituksen avulla (toimenpiteet 34-37)
- Edistetään koko väestön tietoisuutta rasismista ja siihen puuttumisesta sekä vahvistetaan aikuisten medialukutaitoa ja kykyä tunnistaa valeuutiset ja vihapuhe (toimenpiteet 38-41)
- Edistetään antirasismia ja hyviä väestösuhteita kulttuurin ja taiteen alan toiminnassa (toimenpiteet 42-43)

3. Mitä muita asioita haluatte nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa?

Työn yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi tulee perustua tutkittuun tietoon. Keskustelua rasismista tulee lisätä, koska se on Suomessa vakava ongelma, jota valtaväestö ei tunnista, eivätkä aina neekään, jotka joutuvat elämään sen kanssa.

Työlle tulee osoittaa rahoitus valtion budjetissa. Viime kädessä vasta rahoitus määrittelee ohjelman painoarvon. Jos ohjelmalla on rahoitus, sen esittämiä toimenpiteitä priorisoidaan ja niihin sitoudutaan.

Työ tulee linkittää muihin kansallisiin politiikkaohjelmiin ja palvelujärjestelmiin, sekä laajempiin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin, joita pannaan täytäntöön kansallisella tasolla.

Antigypsyismiin ja etniseen profilointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Esimerkiksi suurin osa romaneista kohtaa päivittäin syrjintää, etnistä profilointia ja häirintää.

Toiminta edellyttää järjestelmällistä kehittämistä, selkeitä päämääriä ja yksityiskohtaisia toimintasuunnitelmia. Suomen Romaniyhdistys esittää hallituskaudet ylittävää pitkäjänteistä ohjelmaa, jotta kokonaiset ikäryhmät voisivat osallistua siihen ja oppia sen kautta paremmin edistämään demokratian toteutumista.